

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2020 00315**

(22) Data de depozit: **04/06/2020**

(41) Data publicării cererii:
28/01/2022 BOPI nr. **1/2022**

(71) Solicitant:

• INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE
- DEZVOLTARE PENTRU BIOLOGIE ȘI
NUTRIȚIE ANIMALĂ BALOTEȘTI -
INCDBNA BALOTEȘTI,
CALEA BUCUREȘTI, NR.1, BALOTEȘTI, IF,
RO

(72) Inventatori:

• PANAIT TATIANA DUMITRA,
BD. IULIU MANIU NR. 71, BL. 4, SC. 2,
AP. 56, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
• VARZARU IULIA, STR. POIENI NR. 1,
AP. 3, SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;

• UNTEA ARABELA ELENA,
ȘOS. GIURGIULUI, NR.119, BL.11, SC.4,
AP.132, SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;
• OLTEANU MARGARETA,
ȘOS. PANTELIMON NR. 92, BL. 211, AP. 9,
SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO;
• TURCU RALUCA PAULA,
STR.FĂNTĂNEI, 31B, BALOTEȘTI, IF, RO;
• SĂRĂCILĂ MIHAELA,
STR.AUREL VLAICU NR.37, GIURGIU, GR,
RO;
• VLAICU PETRU ALEXANDRU,
STR.JOHANN SEBASTIAN BACH, NR.9,
AP.1, SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO

(54) REȚETA FURAJERĂ PENTRU OBȚINEREA DE OUĂ CU CALITĂȚI NUTRIȚIONALE ÎMBUNĂTĂȚITE DIN PERSPECTIVA CONȚINUTULUI DE ANTIOXIDANȚI

(57) Rezumat:

Invenția se referă la o compoziție de rețetă furajeră îmbogățită în antioxidantă naturală pentru creșterea găinilor outoare. Compoziția, conform inventiei, este constituită în procente masice din 99% furaj convențional pe bază de porumb și șrot de soia și 1% pulbere de coajă de pepene verde, având un conținut de 18,52%

proteină brută, 2,92% grăsimă brută, 3,77% celuloză, 52,26% substanțe extractive neazotate, 2,16% EAG/g polifenoli totali, 9,59 microg/g luteină și zeaxantină și 37,99 microg/g vitamina E.

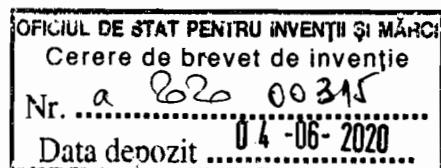
Revendicări: 3

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

SH

**RETETA FURAJERA PENTRU OBTINEREA DE OUA CU CALITATI
NUTRITIONALE IMBUNATATITE DIN PERSPECTIVA CONTINUTULUI DE
ANTIOXIDANTI**

DESCRIEREA INVENTIEI

Domeniul tehnic la care se referă inventia: Zootehnie

Inventia se refera la o noua reteta furajera pentru gaini ouatoare care, fata de o reteta conventionala contine coaja de pepene verde cu rol de antioxidant natural, si prin folosirea careia se poate creste calitatea qualor obtinute din perspectiva continutului de antioxidanti, si se pot reduce procesele de degradare oxidativa aparute in oua pe parcursul depozitarii.

In Uniunea Europeana, cantitatea de deseuri si subproduse agroindustriale generate este de aproximativ 16 milioane de tone (Correddu et al., 2020), producand poluare si pierderi economice. Reutilizarea subproduselor agroindustriale, care contin compusi cu valoare adaugata, cu functionalitate si/sau bioactivitate ridicata, este importanta nu doar pentru scaderea volumului de deseuri acumulate, ci si pentru dezvoltarea de strategii de reutilizare in scopul valorificarii si cresterii valorii economice (Campos et al., 2020). Se trece astfel de la conceptul de economie liniara la cel de economie circulara.

Avicultura reprezinta unul dintre cele mai profitabile sectoare al agriculturii, obtinand produse de origine animala pentru consumul uman intr-un timp foarte scurt. Cresterea pretului furajelor conventionale (ex. porumb, soia) a determinat o crestere a interesului pentru reutilizarea subproduselor agroindustriale, ca ingrediente furajere in hrana pasarilor. Acest fapt poate avea un impact pozitiv asupra mediului, si poate reduce costul furajului pentru pasari (Kasapidou et al. 2015). Subprodusele agroalimentare sunt in general produse secundare, deriveate din procesele de obtinere a produselor agroalimentare primare, si reprezinta o sursa ieftina de potentiiale ingrediente funktionale, precum peptide, carotenoizi si compusi fenolici. Pentru a sigura sustenabilitatea productiei de pasari, subprodusele agroindustriale pot fi utilizate nu doar ca alternativa pentru furajele conventionale, ci si ca antioxidanti naturali pentru pasari.

In ultimii ani, s-a observat un interes crescut pentru utilizarea antioxidantilor naturali in industria pasarilor, datorita multiplelor controverse aparute in jurul antioxidantilor sintetici (BHA, BHT). In ciuda eficientei utilizarii lor, s-a demonstrat ca BHA si BHT au proprietati

mutagenice si carcinogenice (Baszczyk et al., 2013), fapt care a limitat semnificativ utilizarea lor. O alternativa la antioxidantii sintetici este reprezentata de antioxidantii naturali, care sunt siguri si mai ieftini, fiind capabili de a preveni reactiile oxidative din produse pe perioada depozitarii, fara sa provoace afectiuni metabolice la pasari (Pashtetsky et al., 2019).

Avand in vedere cele prezентate mai sus, se impune necesitatea implementarii unor noi retete furajere pentru gaini ouatoare, care sa includa antioxidanti naturali in vederea cresterii calitatii ouelor prin imbunatatirea profilului antioxidant, si care sa minimizeze procesele de oxidare lipidica aparute in oua pe parcursul depozitarii. Mai multe studii au demonstrat importanta utilizarii subproduselor vegetale in retetele furajere, datorita valorii lor nutritionale ridicate. In acest fel, cercetarea din nutritia pasarilor ajuta industria cu o solutie nutritionala viabila, usor de monitorizat si economica, care sa poate imbunatati calitatea nutritionala a ouelor si reduce procesele oxidative aparute pe parcursul depozitarii acestora, si totodata sa protejeze mediul inconjurator.

Problema tehnica pe care o rezolva inventia revendicata consta in folosirea unei noi retete furajere pentru gaini ouatoare, care poate sa poata creste continutul de antioxidanti din ou si reduce oxidarea lipidica, aparuta pe parcursul depozitarii. Fata de o reteta conventionala, noua reteta propusa pentru brevetare este imbogatita in antioxidanti prin includerea unui subprodus vegetal rezultat din industria agroalimentara – coaja de pepene verde (*Citrullus lanatus*).

Avantajele pe care le prezinta inventia revendicata se refera la o reteta furajera care este imbogatita in antioxidanti naturali, si care asigura o productie sustenabila prin utilizarea unui subprodus agroindustrial nu doar ca alternativa pentru un ingredient furajer conventional, ci si ca antioxidant natural pentru hrana pasarilor.

Inventia revendicata poate fi obtinuta la scara industriala fiind adresata atat producatorilor de furaje in vederea diversificarii productiei, cat si crescatorilor de pasari in vederea cresterii calitatii nutritionale a ouelor din perspectiva continutului de antioxidanti, si reducerea degradarii lipidice pe perioada depozitarii.

Deteriorarea oxidativa, caracteristicile calitative, valoarea nutritionala a ouelor, gradul de acceptare al consumatorului precum si efectele biologice nocive reprezinta aspecte deosebit de importante. Depozitarea ouelor poate genera o varietate de modificari complexe in oua, precum scaderea calitatii (Akyurek si Okur 2009), oxidarea lipidica si proteica (Botsoglou et al., 2013; Ren et al., 2013), modificari in compozitia acizilor grasi, precum si in conformatia proteica (Qiu et al., 2012). Lipidele din galbenusul de ou sunt mai sensibile la oxidare, datorita concentratiilor ridicate de acizi grasi polinesaturati (PUFA) (Abreu et al.

2014). Controlul oxidarii este necesar pentru prevenirea pierderilor proprietatilor nutritionale si organoleptice, si de asemenea pentru prevenirea formarii de compusi cu potential toxic (Lin et al., 2017). Oxidarea lipidica poate fi evaluata prin masurarea compusilor primari de oxidare, precum hidroperoxizii lipidici, care sunt formati in etapele initiale ale oxidarii lipidice, sau prin masurarea compusilor secundari de oxidare, acestia din urma fiind produsi ai descompunerii hidroperoxizilor lipidici (aldehide, cetone si alti compusi oxigenati).

O modalitate de prevenire a oxidarii lipidice este reprezentata de utilizarea antioxidantilor naturali sau sintetici, care actioneaza fie prin blocarea radicalilor peroxil, fie prin reducerea formarii radicalilor lipidici. Antioxidantii sintetici, precum BHT si BHA, sunt eficienti in controlul oxidarii lipidice, insa acesti compusi sunt considerati toxici pentru sanatatea oamenilor si animalelor (Chen et al., 1992; Iverson, 1995; Vandghanooni et al., 2013). Din acest motiv, fitoaditivii cu potential antioxidant pot reprezenta o alternativa valoroasa pentru compusii sintetici. Principalele studii asupra fitoaditivilor vizeaza cuantificarea compusilor antioxidanti in vederea identificarii potentialelor mecanisme antioxidantante (Huang et al., 2005). Subprodusele de origine vegetala rezultate din industria agroalimentara contin o serie de compusi bioactivi, in diferite fractii reziduale (Banerjee et al., 2017).

Pepenele verde (*Citrullus lanatus*) face parte din familia *Cucurbitaceae*, fiind o planta cu dimensiuni medii si cu crestere extensiva in regiunile temperate, tropicale si subtropicale ale globului (Rezig et al., 2019). Pepenele verde este consumat ca atare sau sub forma procesata ca piureuri, gemuri, bauturi alcoolice si non-alcoolice (Veronezi and Jorge, 2018; Rezig et al., 2012; Wani et al., 2011). In procesarea fructelor sunt generate cantitati mari de deseuri precum cojile si semintele (Mallek-Ayadi et al., 2018), acestea fiind intre 31.27 si 40.61% din greutatea initiala a fructului, in functie de soi. Tarazona-Díaz et al. (2011) au cercetat continutul de antioxidantti din coaja de pepene si au aratat ca aceasta are un continut moderat de polifenoli, mai mare decat in pulpa fructului, si un continut ridicat de citrulina, compus cu proprietati bioactive. Citrulina este un aminoacid cu rol important in toleranta la seceta. Acesta protejeaza planta de stresul oxidativ indus de seceta, actionand impotriva radicalilor hidroxil.

Coaja pepenelui verde contine de asemenea β -caroten, luteina, potasiu, fier, sodiu, vitamine din complexul B si aminoacizi. Luteina este un pigment din plante care, datorita polaritatii si sistemului de duble legaturi conjugate, are proprietati antioxidantante si o puternica actiune impotriva radicalilor liberi (Sindhu et al., 2010). Proprietatile antioxidantante si antimicrobiene ale cojii de pepene au fost demonstate de catre Mahapatra et al. (2018).

Acestia au aratat ca pudra din coaja de pepene a crescut stabilitatea carnii de porc pe parcursul depozitarii, imbunatatind totodata proprietatile fizico-chimice ale acesteia.

Literatura este saraca in studii care sa investigheze efectul includerii de coaja de pepene verde in hrana animalelor, desi este cunoscut continutul acesteia in diferiti compusi bioactivi. Compozitia chimica a semintelor de pepene verde, in special continutul ridicat de ulei si proteina a favorizat includerea lor utilizarea lor in hrana broilerilor pentru suplinirea partiala a cerintelor de energie si proteina ale acestora (Milala et al., 2018). L-citrulina din coaja pepenelui verde este considerata agent hipotermic, aceasta putand imbunatati termotoleranta puilor la stresul termic. Nguyen et al. (2019) au studiat efectul suplimentarii furajelor puilor broiler cu 9 % coaja de pepene verde. Acestia au observat o crestere a nivelului plasmatic de L-citrulina la pui, sugerand ca utilizarea cojii de pepene verde poate reprezenta o modalitate de reducere a efectelor negative ale stresului termic.

In acest context s-a realizat un studiu experimental privind efectele folosirii unei noi retete furajere cu coaja de pepene verde (*Citrullus lanatus*) pentru furajarea gainilor ouatoare.

Reteta furajera care include un amestec de antioxidanti pentru gaini ouatoare propusa pentru brevetare, a fost elaborata tinand cont de urmatoarele:

- cerintele nutritionale conform NRC (1994) si recomandarilor producatorului hibridului TETRA SL pe care s-a organizat testarea *in vivo*.

- s-a realizat estimarea unor parametrii preliminari privind: consumul mediu zilnic; consumul specific, intensitatea la ouat, greutatea medie a oului.

Reteta furajera care include antioxidanti naturali pentru gaini ouatoare, este structurata pe furaje conventionale (porumb, srot soia), dar include in mod particular ca aditiv furajer pulbere obtinuta din coaja de pepene verde (*Citrullus lanatus*). Aceasta pulbere a fost caracterizata de un continut ridicat de proteine (9.42 %) si celuloza bruta (21.04 %). Continutul in aminoacizi esentiali limitanti pentru gaini ouatoare a fost de: 0.331 % lizina, 0.164 % metionina, 0.057 % cistina. Analiza macro si microelementelor a aratat ca pulberea de coaja de pepene verde a avut 0.64 % Ca, 0.27 % P, 7.28 mg/kg Cu, 29.66 mg/kg Fe, 7.35 mg/kg Mn si 19.2 mg/kg Zn. In ceea ce priveste continutul in substante bioactive, coaja de pepene verde prezinta concentratii semnificative de polifenoli (3.46 mg/ g GAE) si luteina si zeaxantina (102.39 µg/g), cu o capacitate antioxidantă de 351.72 mmoli echivalent acid ascorbic/kg, respectiv 271.27 mmoli echivalent Vit E/kg, si DPPH 33.73 mmoli echivalent trolox/kg.

In noua reteta furajera pulberea de pepene verde (*Citrullus lanatus*) a fost inclusa la nivel de 1g/100g furaj.

**Folosirea noii retete furajere, propusa pentru brevetare, intr-un experiment desfasurat
pe gaini ouatoare**

Experimentul s-a efectuat timp de 4 saptamani pe 90 de gaini ouatoare TETRA SL, cu varsta de 32 de saptamani. Gainile au fost cantarite individual si impartite in 2 loturi (30 gaini/lot), omogene din punct de vedere al greutatii corporale. Gainile au fost cazate in custi de digestibilitate (2 gaini/cusca) structurate pe cate 3 nivele, intr-o hala experimentală cu conditii de mediu controlate (temperatura medie/perioada experimentală $23.08 \pm 0.98^{\circ}\text{C}$, umiditate $66.35 \pm 5.68\%$, ventilatie/gaina $1.70 \pm 0.14\%$). Regimul de lumina a fost de 16 ore lumina/8 ore intuneric. Pasarile au fost hranițe *ad libitum*, cu acces liber la apa.

La demararea experimentului s-a intocmit un protocol experimental care a fost aprobat de catre Comisia de etica din IBNA Balotesti înfiintata prin decizia nr. 52/30.07.2014, care functioneaza pe langa Consiliul de Administratie si Consiliul Stiintific al IBNA. Rezultatele obtinute in urma analizei pulberii de coaja de pepene folosita in structura noii retete furajere propuse pentru brevetare sunt prezentate in Tabelele 1 si 2.

Tabelul 1. Compozitia chimica primara si continutul de minerale din coaja de pepene

Specificatie	Valoare
Substanta uscata (%)	88.02
Substanta oragnica (%)	76.48
Proteina bruta (%)	9.42
Grasime (%)	1.01
Celuloza (%)	21.04
Cenusă (%)	11.55
<i>Minerale</i>	
Ca (%)	0.64
P (%)	0.27
Cu (mg/kg)	7.28
Fe (mg/kg)	29.66
Mn (mg/kg)	7.35
Zn (mg/kg)	19.2

Datele din tabelul 1 arata un continut ridicat de proteine (9.42 %) si celuloza (21.04%) pentru pulberea de coaja de pepene verde (*Citrullus lanatus*), precum si o concentratie insemnata de fier (29.66 mg/kg) si zinc (19.2 mg/kg). Intr-un studiu privind proprietatile fizico-chimice ale cojii de pepene, Al-Sayed si Ahmed (2013) au observat valori apropriate

pentru continutul de proteina (11.17 %), grasime (2.44 %) si cenusă (13.09 %). În mod similar, în urma analizei fainii de coaja de pepene verde, Hoque și Iqbal (2015) au obținut valori de 11.21 % proteina, 2.38 % grasime și 12.61 % cenusă. Compoziția în minerale a cojii de pepene verde a fost studiată și de către Gladvin et al. (2017), fiind raportate valori de 12.9 mg/kg fier, 14.2 mg/kg mangan, 135.24 mg/100 g fosfor, 29.15 mg/100 g calciu, 12.65 mg/100 g sodiu, 4.5 mg/kg cupru, 12.9 mg/kg zinc, 14.8 mg/kg magneziu și 13.7 mg/kg potasiu.

În vederea aprecierii calității proteice a cojii de pepene verde, a fost determinat continutul de aminoacizi din aceasta (Tabelul 2).

Tabelul 2. Profilul de aminoacizi și continutul de compuși cu activitate antioxidantă

Specificatie	Valoare
<i>Aminoacizi</i>	
ac. aspartic (%)	0.586
ac. glutamic (%)	1.687
serina (%)	0.363
glicina (%)	0.248
treonina (%)	0.253
arginina (%)	0.931
alanina (%)	0.479
tirozina (%)	0.318
valina (%)	0.580
fenilalanina (%)	0.424
izoleucina (%)	0.302
leucina (%)	0.370
lizina (%)	0.331
cistina (%)	0.057
metionina (%)	0.164
<i>Antioxidanți</i>	
Luteina și zeaxantina ($\mu\text{g/g}$)	102.391
Vitamina E ($\mu\text{g/g}$)	58.697
Polifenoli totali, mg GAE / g	3.46
DPPH, mmoli echiv trolox / kg	33.73
Cap. antiox. a compușilor hidrosolubili (mmoli echiv acid ascorbic / kg)	351.72
Cap. antiox. a compușilor liposolubili (mmoli echiv. vit E / kg)	271.27

Metionina și lizina sunt considerați primul și respectiv al doilea aminoacid limitant în furajele pe baza de porumb-soia pentru gainile ouatoare (Liu et al., 2005). Din analiza cromatografică a cojii de pepene, s-a observat un continut de 0.164 % metionina și 0.331 %

lizina. Intr-un studiu privind continutul de aminoacizi din semintele de pepene verde, Egbuonu (2015) a raportat un continut de 6.12 % arginina, 4.27 % izoleucina, 2.81 % aspartat, 2.47 % glicina, 2.09 % leucina, 1.71 % valina, 1.43 % alanina, 1.01 % lizina, 0.8 % histidina, 0.4 % triptofan si 0.39 % cistina.

In privinta compusilor cu proprietati bioactive, coaja de pepene verde contine un nivel important de compusi fenolici cu actiune antioxidantă (Al-Sayed si Ahmed, 2013). De asemenea, din analiza luteinei si zeaxantinei, xantofile cu proprietati antioxidantă, s-a obtinut un continut ridicat din acestea, coaja de pepene verde putand fi considerata drept sursa importanta de xantofile.

Au fost formulate 2 retete furajere (Tabelul 3) in concordanta cu cerintele nutritionale (NRC, 1994) si cerintele nutritionale ale gainilor ouatoare TETRA SL. Gainile din lotul martor au primit un furaj conventional, bazat pe porumb si srot soia. Noua reteta furajera experimentata pentru lotul E a inclus 1 % pulbere de coaja de pepene verde (*Citrullus lanatus*). Apa si furajul au fost administrate *ad libitum*.

Tabelul 3. Structura nutreturilor combinate

Specificatie	Lot Control (C)	Lot experimental (E)
Porumb	30	29
Grau	31,46	31,46
Gluten	4	4
Srot soia	21,2	21,2
Ulei vegetal	1,46	1,46
Lizina	0,06	0,06
Metionina	0,13	0,13
Creta	8,78	8,78
Fosfat	1,46	1,46
Sare	0,4	0,4
Colina	0,05	0,05
Premix*	1	1
Coaja pepene verde	-	1
Total	100	100

*Continut per kg furaj: 13500 UI vitamina A, 3000 UI vitamina D3, 27 mg vitamina E, 2 mg vitamina K3, 2 mg vitamina B1, 4.8 mg vitamina B2, 14.85 mg acid pantotenic, 27 mg acid nicotinic, 3 mg vitamina B6, 0.04 mg vitamina B7, 1 mg vitamina B9, 0.018 mg vitamina B12, 25 mg vitamina C, 71.9 mg mangan, 60 mg fier, 6 mg cupru, 60 mg zinc, 0.5 mg cobalt, 1.14 mg iod, 0.18 mg seleniu.

A fost fabricata o singura sarja de furaj, pentru fiecare lot, din care s-au prelevat probe in vederea efectuarii de determinari privind componitia chimica primara, continutul de polifenoli, xantofile si vitamina E (Tabelul 4). Pentru evaluarea gradului de peroxidare lipidica a furajului, au fost prelevate probe de furaje in momentul initial, si dupa 14, respectiv 28 zile de la fabricatie. Aciditatea grasimii (exprimata ca mg KOH/g grasime) a fost determinata din grasimea extrasă cu cloroform-metanol, prin titrare cu 0.1 N KOH, utilizand fenolftaleina ca indicator. Indicele peroxid a fost determinat prin titrare iodometrica conform metodei descrisa in AOAC (2009). Reactia Kreiss a fost testata din grasimea extrasă, bazandu-se pe aparitia culorii rosii ca o consecinta a reactiei dintre floroglucinol si aldehida epihidrinica (compus prezent in grasimile rancezite). Absenta culorii rosiatice indica faptul ca nu exista procese de rancezire.

In stabilirea concentratiei in nutrienti (substanta uscata, proteina, grasime) s-au utilizat metodele standardizate conform Regulamentului (CE) nr. 152/2009 privind controlul calitatii furajelor. Conținutul total de polifenoli al nutreturilor combinate a fost măsurat spectrofotometric conform metodei Folin-Ciocalteu, aşa cum este descrisa de Untea si colab., (2018). Principiul metodei este de a înregistra absorbanța unui extract care, prin complexare cu reactivul Folin-Ciocalteu, absoarbe în domeniul Vis la $\lambda = 732$ nm. Pentru determinarea concentratiei de polifenoli totali din furaje a fost utilizata curba de calibrare a acidului galic. Capacitatea antioxidantă totală a nutreturilor combinate a fost evaluată folosind metoda fosfomolibdenica descrisă de Prieto și colab., (2010), bazată pe reducerea Mo (VI) la Mo (V) de către analitii probelor și formarea suplimentară la pH acid a unui complex verde fosfat / Mo (V). Absorbanța complexului verde de fosfat / Mo (V) a fost măsurată la 695 nm față de blank (soluție fără adăos de extract).

Determinarea luteinei si zeaxantinei s-a realizat utilizand metoda descrisa de Varzaru et al. (2015), prin saponificare cu o solutie etanolica de hidroxid de potasiu, urmata de extractii repetitive cu un amestec de eter de petrol si etanol, extractele combinate fiind ulterior concentrate si analizate la HPLC, cu detectie la 445 nm. Vitaminele A si E a fost determinate conform metodei din Regulamentul (CE) nr.152/2009, prin cromatografie de lichide de inalta performanta si detectie la 290 nm (vitamina E) si 325 nm (vitamina A).

Efectele tratamentelor au fost testate prin analiza varianței folosind procedura GLM a software-ului Minitab (versiunea 17, Software statistic Minitab®), cu tratamentul ca efect fix, conform modelului $Y_i = T_i + e_i$, unde Y_i este variabila dependentă, T_i este tratamentul și e_i este eroarea. Când rezultatele testului Fisher au fost semnificativ diferite, diferențele dintre medii au fost testate cu testul Tukey si considerate semnificative la $P < 0.05$.

Evaluarea calitatii nutreturilor combinate

Rezultatele determinarilor privind compozitia chimica a celor doua nutreturi au aratat ca acestea au fost echilibrate din punct de vedere energo- proteic (Tabelul 4). Determinarea de xantofile din nutreturile combinate a evideniat un continut de luteina si zeaxantina cu 13.1 % mai mare la lotul E (cu adaos de coaja de pepene verde) fata de lotul M (reteta conventionala), in timp ce continutul total de polifenoli nu a inregistrat mari variatii.

Tabelul 4. Date privind compozitia chimica a nutreturilor combinate testate

Specificatie	M	E
Substanta uscata, %	90.29 ± 0.12	89.98 ± 0.54
Substanta organica, %	76.88 ± 1.42	77.47 ± 0.79
Proteina bruta, %	18.90 ± 1.50	18.52 ± 1.54
Grasime bruta, %	2.83 ± 0.05	2.92 ± 0.24
Celuloza bruta, %	4.06 ± 0.12	3.77 ± 0.15
Substante extractive neazotate, %	51.09 ± 0.09	52.26 ± 0.84
Cenusă, %	13.40 ± 1.30	12.52 ± 0.26
Polifenoli totali, mg/ g EAG	2.13 ± 0.10	2.16 ± 0.10
Luteina si zeaxantina (µg/g)	8.12 ± 0.32	9.59 ± 0.29
Vitamina E (µg/g)	38.73 ± 1.16	37.99 ± 1.51

Concentratiiile de acizi grasi din furaje pot favoriza peroxidarea lipidica a nutreturilor.. Acest fapt are drept consecinta o scadere a performantelor productive ale animalelor. Evaluarea gradului de oxidare al grasimii din nutreturile combinate (Tabelul 5) a aratat ca atat indicele peroxid cat si aciditatea grasimii nu au avut variatii intre cele doua loturi studiate, valorile obtinute fiind sub limitele maximale admise de legislatia in vigoare pentru nutreturi combinate (STAS 12,266–84), pentru ambele perioade de depozitare (14 si 28 zile). Reactia Kreiss a fost negativa in toate probele de furaje recoltate pe perioada studiata.

Tabelul 5. Indicii de degradare ai grasimii din nutretul combinat

Specificatie	Timpul de depozitare (zile)	M	E	Limite maxime*
Indice peroxid (mL)	initial	0.475	0.475	1,2

tiosulfat 0.01 N/g grasime)	14	0.585	0.59	
	28	0.85	0.83	
Aciditatea grasimii (mg KOH/g grasime)	initial	13.75	13.38	50
	14	16.52	16.54	
	28	18.93	19.02	
Reactia Kreiss	initial	0.475	0.475	negativ
	14	0.585	0.59	
	28	0.85	0.83	

*Conform legislatiei romanesti (Ordin nr. 249/358 al Ministerului Agriculturii, Alimentatiei si Pădurilor, publicat in 31 martie 2003).

Efectul cojii de pepene asupra performantelor productive

Performantele productive ale gainilor sunt prezентate în Tabelul 6. Includerea pulberii din coaja de pepene verde a determinat diferențe semnificative ($P < 0.05$) între loturi privind consumul mediu zilnic, consumul specific și greutatea media a oului, acestea înregistrând valori mai mici la lotul experimental, fata de lotul martor. Intensitatea la ouat nu a prezentat diferențe semnificative între cele două loturi studiate.

Tabelul 6. Influenta cojii de pepene verde asupra performantelor productive

Specificatie	M	E	SEM	Valoarea P
Consum mediu zilnic (gNC/cap/zi)	108,29 ^a	105,30 ^b	0,654	0,0208
Consum specific (kg NC/kg ou)	1,83 ^a	1,82 ^b	0,014	0,5811
Intensitatea la ouat (%)	95,56	95,86	0,315	0,6494
Greutatea medie ou (g/ou), din care:	60,43 ^a	59,78 ^b	0,121	0,0057
S, (< 53 g)	1.22 %	2.48 %		
M, (53-63 g)	71.41 %	79.28 %		
L, (63-73 g)	27.37 %	18.11 %		
XL, (> 73 g)	-	0.12 %		

*In interiorul unui rand, rezultatele nemarcate identic, difera semnificativ ($P < 0.05$)

Performante productive semnificativ imbunatatite si totodata costuri de productie reduse, au fost constatate de catre Nobakht (2015) in urma includerii in furajele gainilor ouatoare a 2 % coaja de pepene verde. Aceasta a obtinut o crestere a productiei de oua, a greutatii medii a oualor si o mai buna conversie a furajului, prin utilizarea acestui subprodus agroalimentar.

Efectul cojii de pepene asupra calitatii ouelor obtinute

Concentratiile de acizi grasi din ouale recoltate la finalul experimentului, sunt prezентate in Tabelul 7. Au fost observate cresteri semnificative ($P < 0.05$) ale acidului linoleic (C18:2n6), γ linolenic (C18:3n6) si α -linolenic (C18:3n3) la lotul cu supliment de coaja de pepene verde, fata de lotul martor.

Tabelul 7. Profilul de acizi grasi din oua

Specificatie		M	E	SEM	Valoarea P
Miristic	C14:0	0,358	0,335	0,021	0.6024
Miristoleic	C14:1	0,075	0,083	0,006	0.5364
Pentadecanoic	C15:0	0,068	0,067	0,005	0.8790
Pentadecenoic	C15:1	0,092	0,100	0,010	0.7066
Palmitic	C16:0	25,977 ^a	25,280 ^b	0,145	0.0077
Palmitoleic	C16:1	3,713	3,602	0,097	0.5885
Heptadecanoic	C17:0	0,145 ^a	0,122 ^b	0,005	0.0178
Heptadecenoic	C17:1	0,103	0,095	0,010	0.7086
Stearic	C18:0	10,658	10,527	0,220	0.7804
Oleic	C18:1	33,762	34,383	0,295	0.3138
Linoleic	C18:2n6	16,392 ^a	17,073 ^b	0,169	0.0364
Linolenic γ	C18:3n6	0,130 ^a	0,110 ^b	0,005	0.0188
Linolenic α	C18:3n3	0,544 ^a	0,643 ^b	0,020	0.0061
Eicosadienoic	C20 (2n6)	0,157	0,170	0,09	0.4671
Eicosatrienoic	C20 (3n6)	0,263	0,228	0,011	0.1213
Erucic	C22 (1n9)	0,115	0,102	0,006	0.2984
Eicosatrienoic	C20 (3n3)	0,315 ^a	0,220 ^b	0,020	0.0096
Arachidonic	C20 (4n6)	3,878	3,953	0,148	0.8129
Nervonic	C24 (1n9)	0,247	0,235	0,008	0.4936
Docosatetraenoic	C22 (4n6)	0,918	0,834	0,032	0.2024
Docosapentaenoic	C22 (5n3)	0,137	0,162	0,007	0.0602
Docosahexaenoic	C22 (6n3)	1,675	1,602	0,056	0.5357
Alti acizi grasi		0,278 ^a	0,074 ^b	0,032	0.0124
<i>Clasele de acizi grasi</i>					
SFA		37,161	36,328	0,242	0.0843
UFA		62,251	63,428	0,342	0.0840
MUFA		38,103	38,599	0,373	0.5320
PUFA, din care:		24,147	24,829	0,249	0.1834
$\Omega 3$		2,578	2,599	0,074	0.8951
$\Omega 6$		21,569	22,23	0,205	0.1095
$\Omega 6 / \Omega 3$		8,477	8,585	0,238	0.8329

S-a realizat o evaluare a profilului de antioxidanti din ouale recoltate la finalul experimentului (Tabelul 8). Au fost observate cresteri semnificative ($P<0.05$) in continutul de compusi bioactivi in ouale recoltate de la lotul cu supliment de coaja de pepene verde. Astfel, luteina si zeaxantina au inregistrat o crestere cu 14.1 % ($P<0.05$) la lotul experimental, in timp ce pentru polifenolii totali a fost obtinuta o concentratie cu 8.1 % ($P<0.05$) mai mare la lotul experimental fata de martor. In consecinta, capacitatea antioxidantă, exprimata ca mM echivalent vitamina E, a fost semnificativ mai mare ($P<0.05$) la lotul cu coaja de pepene verde, fata de lotul martor. Pentru vitaminele liposolubile A si E nu au fost observate diferente semnificative intre loturi, desi pentru vitamina E s-a constatat o tendinta de crestere ($P<0.1$) a concentratiei ei in galbenusul ouelor provenite de la lotul experimental.

Tabelul 8. Efectul cojii de pepene verde asupra continutului de antioxidanti din oua

Specificatie	M	E	SEM	Valoarea P
Polifenoli totali, mg/ g EAG	0.86 ^a	0.93 ^b	0.011	0.0027
Luteina si zeaxantina ($\mu\text{g}/\text{g}$)	9.54 ^a	10.89 ^b	0.321	<0.0001
Vitamina E ($\mu\text{g}/\text{g}$)	93.28	94.45	2.563	0.8366
Vitamina A ($\mu\text{g}/\text{g}$)	10.03	9.70	0.249	0.4959
Capacitate antioxidantă, mM echivalent acid ascorbic	5.63	6.86	0.346	0.1215
Capacitate antioxidantă, mM echivalent vitamina E	3.95 ^a	6.21 ^b	0.341	0.0487

*In interiorul unui rand, rezultatele nemarcate identic, difera semnificativ ($P<0.05$)

Efectul cojii de pepene asupra stabilitatii oxidative a ouelor pe perioada depozitarii

Oxidarea lipidica a fost evaluata prin masurarea compusilor primari de oxidare: indicele peroxid, diene conjugate, triene conjugate, care sunt formati in etapele initiale ale oxidarii lipidice, si prim masurarea produsilor secundari de oxidare: para-anisidina si TBARS. Efectul cojii de pepene si al timpului de depozitare asupra formarii produsilor primari si secundari de oxidare este prezentat in Tabelul 9.

Tabelul 9. Indici de degradare lipidica a galbenusului de ou

Specificatie	M	E	SEM	p-value
<i>Produsi primari de peroxidare lipidica</i>				
Indice peroxid (milieq O ₂ /kg)	0.16 ± 0.04	0.14 ± 0.01	0.010	0.3536
Diene conjugate (μmol/g)	0.67 ± 0.17 ^a	0.32 ± 0.06 ^b	0.079	0.0090
Triene conjugate (μmol/g)	0.21 ± 0.05 ^a	0.11 ± 0.06 ^b	0.026	0.0369
<i>Produsi secundari de peroxidare lipidica</i>				
p anisidina	6.42 ± 1.65	4.54 ± 0.26	0.525	0.0654
TBARS (mg/kg)	0.15 ± 0.01	0.13 ± 0.03	0.007	0.2688

In interiorul unui rand, rezultatele nemarcate identic, difera semnificativ (P<0.05)

Includerea cojii de pepene verde in hrana gainilor ouatoare a determinat o scadere a compusilor primari de peroxidare lipidica din oua, dupa 28 zile de depozitare (Tabelul 9). La lotul experimental s-a constatat o reducere semnificativa (P<0.05) a concentratiilor de diene conjugate, care au fost cu 52.2 % mai mici fata de lotul martor, in timp ce trienele conjugate au inregistrat o scadere cu 47.6 % (P<0.05) fata de lotul martor. Concentratiiile produsilor secundari de oxidare au inregistrat de asemenea scaderi in ouale provenite de la lotul experimental, dupa 28 zile de depozitare. Acest fapt indica o intarziere a proceselor de degradare din oua, datorata posibilelor efecte inhibitoare ale suplimentului de coaja de pepene verde administrat gainilor ouatoare.

Bibliografie

1. Abreu V.K.G., Pereira A.L.F., Freitas E.R., Trevisan M.T.S., Costa J.M.C. (2014): Effect of anacardic acid on oxidative and color stability of spray dried egg yolk. LWT-Food Science and Technology, 55: 466–471.
2. Akyurek H., Okur A.A. (2009): Effect of storage time, temperature and hen age on egg quality in free-range layer hens. Journal of Animal and Veterinary Advances, 10: 1953–1958.
3. Al-Sayed, H.M. and Ahmed, A.R., 2013. Utilization of watermelon rinds and sharlyn melon peels as a natural source of dietary fiber and antioxidants in cake. Annals of Agricultural Sciences, 58(1), pp.83-95.
4. Banerjee, J., Singh, R., Vijayaraghavan, R., MacFarlane, D., Patti, A.F. and Arora, A., 2017. Bioactives from fruit processing wastes: Green approaches to valuable chemicals. Food chemistry, 225, pp.10-22.
5. Baszczyk, A., Augustyniak, A., Skolimowski, J., 2013. Ethoxyquin: an antioxidant used in animal feed. Int. J. Food Sci. Tech., 585931. <https://doi.org/10.1155/2013/585931>
6. Botsoglou E., Govaris A., Ambrosiadis I., Fletouris D. (2013): Olive leaves (*Olea europaea* L.) versus α -tocopheryl acetate as dietary supplements for enhancing the oxidative stability of eggs enriched with very-long-chain n-3 fatty acids. Journal of the Science of Food and Agriculture, 93: 2053–2060.
7. C. Chen, A. M. Pearson, and J. I. Gray, “Effects of synthetic antioxidants (BHA, BHT and PG) on the mutagenicity of IQ like compounds,” Food Chemistry, vol. 43, no. 3, pp. 177–183, 1992.
8. Campos, D. A., Gómez-García, R., Vilas-Boas, A. A., Madureira, A. R., Pintado, M. M., 2020. Management of Fruit Industrial By-Products—A Case Study on Circular Economy Approach. Molecules, 25(2), 320, <https://doi.org/10.3390/molecules25020320>
9. Correddu, F., Lunesu, M.F., Buffa, G., Atzori, A.S., Nudda, A., Battaccone, G., Pulina, G., 2020. Can Agro-Industrial By-Products Rich in Polyphenols be Advantageously Used in the Feeding and Nutrition of Dairy Small Ruminants?. Animals, 10(1), 131. <https://doi.org/10.3390/ani10010131>
10. D. Huang, B. Ou, and R. L. Prior, “The chemistry behind antioxidant capacity assays,” Journal of Agricultural and Food Chemistry, vol. 53, no. 6, pp. 1841–1856, 2005.

11. Egbuonu, A.C.C., 2015. Comparative assessment of some mineral, amino acid and vitamin compositions of watermelon (*Citrullus lanatus*) rind and seed. *Asian Journal of Biochemistry*, 10(5), pp.230-236.
12. F. Iverson, "Phenolic antioxidants: health protection branch studies on butylated hydroxyanisole," *Cancer Letters*, vol. 93, no. 1, pp. 49–54, 1995.
13. Gladvin, G., Sudhaakr, G., Swathi, V. and Santhisr, K.V., 2017. Mineral and vitamin compositions contents in watermelon peel (Rind). *International Journal of Current Microbiology and Applied Sciences Special*, 5, pp.129-133.
14. Hoque, Md Masudul, and Abdullah Iqbal. "Drying of watermelon rind and development of cakes from rind powder." *International journal of novel research in life sciences* 2, no. 1 (2015): 14-21.
15. Kasapidou E., Sossidou E. and Mitlianga P. (2015). Fruit and vegetable co-products as functional feed ingredients in farm animal nutrition for improved product quality. *Agriculture*. 5, 1020-1034.
16. Lin, W.C., Lee, M.T., Chang, S.C., Chang, Y.L., Shih, C.H., Yu, B. and Lee, T.T., 2017. Effects of mulberry leaves on production performance and the potential modulation of antioxidative status in laying hens. *Poultry science*, 96(5), 1191-1203.
17. Liu, Z., G. Wu, M.M. Bryant and D.A. Roland Sr., 2005. Influence of added synthetic lysine in low-protein diets with the methionine plus cysteine to lysine ratio maintained at 0.75. *J. Applied Poult. Res.*, 14: 174-182.
18. Mahapatra, G., Biswas, S., Patra, G., Vidyarthi, A.K. and Banerjee, R., 2018. Effect of Watermelon Rind Powder on Quality Attributes and Storage Stability of Raw Pork and Pork Meat balls. *Journal of Meat Science*, 13(2), pp.10-17.
19. Mallek-Ayadi, S., Bahloul, N., Kechaou, N., 2018. Chemical composition and bioactive compounds of Cucumismelo L. seeds: Potential source for new trends of plant oils. *Process Saf. Environ.* 113, 68-77
20. Milala, M.A., Luther, A. and Burah, B., 2018. Nutritional Comparison of Processed and Unprocessed *Citrillus lanatus* (Watermelon) Seeds for Possible Use in Feed Formulation. *American Journal of Food and Nutrition*, 6(2), pp.33-36.
21. Nguyen, L.T., Han, G., Yang, H., Ikeda, H., Eltahan, H.M., Chowdhury, V.S. and Furuse, M., 2019. Dried Watermelon Rind Mash Diet Increases Plasma L-Citrulline Level in Chicks. *The Journal of Poultry Science*, 56(1), pp.65-70.

22. Pashtetsky, V., Ostapchuk, P., Il'yazov, R., Zubochenko, D. and Kuevda, T., 2019. Use of antioxidants in poultry farming. In IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 341(1) 012042. doi:10.1088/1755-1315/341/1/012042
23. Qiu N., Ma M., Zhao L., Liu W., Li Y., Mine Y. (2012): Comparative proteomic analysis of egg white proteins under various storage temperatures. Journal of Agricultural and Food Chemistry, 60: 7746–7753
24. Regulamentul (CE) nr. 152/2009 al Comisiei din 27 ianuarie 2009 de stabilire a metodelor de eșantionare și analiză pentru controlul oficial al furajelor, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 26.02.2009 RO L45/1.
25. Ren Y., Perez T.I., Zuidhof M.J., Renema R.A., Wu J. (2013): Oxidative stability of omega-3 polyunsaturated fatty acids enriched eggs. Journal of Agricultural and Food Chemistry, 61: 11595–11602.
26. Rezig, L., Chouaibi, M., Meddeb, W., Msaada, K. and Hamdi, S., 2019. Chemical composition and bioactive compounds of Cucurbitaceae seeds: Potential sources for new trends of plant oils. Process Safety and Environmental Protection, 127, pp.73-81.
27. Rezig, L., Chouaibi, M., Msaada, K., Hamdi, S., 2012. Chemical composition and profile characterization of pumpkin (*Cucurbita maxima*) seed oil. Ind. Crops Prod. 37, 82-87.
28. S. Vandghanooni, A. Forouharmehr, M. Eskandani et al., "Cytotoxicity and DNA fragmentation properties of butylated hydroxyanisole," DNA and Cell Biology, vol. 32, no. 3, pp. 98– 103, 2013.
29. Tarazona-Díaz, M.P., Viegas, J., Moldao-Martins, M. and Aguayo, E., 2011. Bioactive compounds from flesh and by-product of fresh-cut watermelon cultivars. Journal of the Science of Food and Agriculture, 91(5), pp.805-812.
30. Varzaru, I.; Untea, A.E.; Van, I. Distribution of nutrients with benefic potential for the eyes in several medicinal plants. Rom. Biotechnol. Lett. 2015, 20, 10773–10783.
31. Veronezi, C.M., Jorge, N., 2018. Effect of *Carica papaya* and *Cucumis melo* seed oils on the soybean oil stability. Food Sci. Biotechnol., 27(4), 1031-1040
32. Wani, A. A., Sogi, D. S., Singh, P., Wani, I. A., Shihhare, U. S., 2011. Characterization and functional properties of watermelon (*Citrullus lanatus*) seed proteins. J. Sci. Food Agric. 91, 113-121.
33. Nobakht A. The Possibility of Using Watermelon Waste in Laying Hens Diets. Iranian Journal of Applied Animal Science. 2015 Jun 1;5(2).

REVENDICARI:

1. *Reteta furajera pentru obtinerea de oua cu calitati nutritionale imbunatatite din perspectiva continutului de antioxidanti, care are in structura sa, din 100 de procente 1 % pulbere de coaja de pepene verde (*Citrullus lanatus*).*
2. *Reteta furajera pentru obtinerea de oua cu calitati nutritionale imbunatatite din perspectiva continutului de antioxidanti caracterizata prin 18.52 % proteina bruta, 2.92 % grasime bruta, 3.77 % celuloza, 12.52 % cenusă, 52.26 % substante extractive neazotate, 2.16 mg EAG/g polifenoli totali, 9.59 µg/g luteina si zeaxantina, 37.99 µg/g vitamina E.*
3. *Reteta furajera pentru obtinerea de oua cu calitati nutritionale imbunatatite din perspectiva continutului de antioxidanti, care creste calitatea ouelor din perspectiva continutului de antioxidanti, si totodata creste stabilitatea oxidativa a ouelor pe perioada depozitarii prin inhibarea sau reducerea proceselor de peroxidare lipidica din oua.*